

21. juli 2020

EM2020/128

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges, at udarbejde en national handlingsplan til at afhjælpe ordblindhed og læse/skrivevanskeligheder blandt børn, unge og voksne.

(Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Efteråret 2011 blev Naalakkersuisut pålagt af Inatsisartut at udarbejde en national handlingsplan. Den gode intention, der lå bag daværende beslutningsforslag, blev ikke ført ud i livet, da arbejdet blev stoppet i 2014.

Det betyder desværre også, at den manglende nationale handlingsplan alt andet lige må have berørt rigtig mange mennesker. De har fået, og til stadighed får, sværere ved at tilegne sig kompetencegivende uddannelser.

Der er til dags dato ikke opgørelser over antallet af ordblinde i Grønland¹, ligesom der heller ikke er udarbejdet screeningsværktøjer til at opspore børn i risiko for at udvikle ordblindhed og der foreligger heller ikke en grønlandsk sproget ordblindedetstest til at diagnosticere og vurdere sværhedsgraden af ordblindhed². Fra Inuit Ataqatigiit mener vi stadig, at vi at der skal tages skridt til at sætte tidligt ind med hjælp til børn, unge og voksne.

Mennesker med ordblindhed har en varig funktionsnedsættelse og har svært ved at koble bogstav og lyd i læsning, stavning og skrivning. Behovet for afhjælpning af ordblindheden kan være forskellig fra menneske til menneske, da ordblindheden kan komme til udtryk på forskellige måder. Det er derfor vigtigt med en grundig individuel vurdering af vanskelighederne så der kan iværksættes den rette hjælp og gerne så tidligt som muligt.

Ved at udarbejde en national handlingsplan, og dermed skabe bedre forudsætninger for en hel gruppe i befolkningen, vil vi skabe bedre livsvilkår, og større uafhængighed som mennesker. Inuit Ataqatigiit mener derfor stadig, at det er nødvendigt og yderst relevant at der udarbejdes en national handlingsplan.

Der er ingen tvivl om, at det for det enkelte menneske og for samfundet som helhed, er yderst vigtigt at alle får en kompetencegivende uddannelse. Det kræver, at borgere med læsevanskeligheder får den

¹ Besvarelse af §37 spørgsmål til Naalakkersuisut nr 259, 2018

² <https://sermitsiaq.ag/node/221677>

rette hjælp til at blive opkvalificeret, så de kan blive i stand til at gennemføre en uddannelse. Og vigtigst, at de får adgang til en given viden på lige fod med andre i samfundet.

Hvis færre borgere har læse- og skrivevanskeligheder, vil flere blive i stand til at fuldføre en kompetencegivende uddannelse, som igen vil tilføre flere ressourcer til arbejdsmarkedet.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Forslaget har økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Det umiddelbare estimat er, at der samlet set skal bruges halvtandet AC årsværk af ca. 500.000 kr. for at realisere, at denne handlingsplan bliver udfærdiget. Hertil kommer et forbrug af tolkerressourcer. Disse udgifter skal tilføres Departementet for Uddannelse, Kultur & Kirke, og skal betragtes som en investering, da handlingsplanen forventes at have senere positive konsekvenser i form af færre med skrive- og læseproblemer.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private:

Forslaget forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for erhvervsdrivende.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Forslaget har ingen negative økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne i almindelighed, men borgere, som har læsevanskeligheder eller er ordblinde, vil kunne se frem til en overordnet handlingsplan, som fremover vil føre til, at de kan få den fornødne hjælp. Denne hjælp kan give de omtalte borgere bedre økonomiske vilkår, da de kan tage sig en kompetencegivende uddannelse med deres nye kvalifikationer.